

Sygn. akt V Ca 1202/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	<i>Sędzia SO Agnieszka Łukaszuk</i>

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. Z.

przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 18 września 2018 r., sygn. akt II C 2996/18

oddala apelację.

UZASADNIENIE

A. Z. w dniu 26 kwietnia 2018 r. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 400 € wraz z odsetkami ustawowymi od 18 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 16 sierpnia 2018 r., pozwana wniosła

o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc zarzuty przedawnienia roszczenia, nieudowodnienia faktu odbycia przez powódkę przedmiotowego lotu, oraz nienależytego wezwania pozwanej do zapłaty przed wytoczeniem powództwa w sprawie.

Wyrokiem z dnia 18 września 2018 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 917 zł tytułem kosztów procesu.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, iż podstawę prawną żądania powódki stanowiły przepisy Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego

1 Rady z dnia 11 lutego 2004 r. Roszczenie odszkodowawcze przewidziane w art. 7 ww. Rozporządzenia na podstawie art. 778 k.c. przedawnia się jednakże w terminie rocznym od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia kiedy miał być wykonany. Sąd Rejonowy wskazał zatem, iż wobec skutecznie podniesionego zarzutu przedawnienia powództwo podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła strona powodowa zaskarżając wyrok w całości

Powódka zarzuciła Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie prawa procesowego, to jest art. 233 § 1 w związku z art. 328 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, to jest z pominięciem wnioskowanego w treści pozwu dowodu z list pasażerskich przedłożonych przez podmioty trzecie, to jest:(...)Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. złożonych na okoliczność wykazania przez powódkę czasowego stawiennictwa

A. Z. do odprawy biletowo- bagażowej przed rejsem (...);

2. naruszenie prawa procesowego to jest-artykułu 187 §4 ust. 3 w zw. z art. 379 ust. 5 w zw. z 217 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez:

a. zaniechanie przez Sąd-1 instancji przeprowadzenia postępowania dowodowego, z uwzględnieniem wniosków wskazanych treścią rubryki 8 formularza pozwu (zobowiązanie podmiotów trzecich do złożenia dokumentów oraz oświadczeń- w szczególności listy pasażerów odprawionych) co w konsekwencji doprowadziło do uniemożliwienia obrony praw strony powodowej;

b. zaniechanie przez Sąd. I instancji przeprowadzenia postępowania dowodowego, z uwzględnieniem wniosków wskazanych treścią pisma procesowego z dnia 24 sierpnia 2018 roku, co uniemożliwiło powódce podjęcia obrony w kontekście zgłoszonego zarzutu przedawnienia;

3. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie artykułu 3 ust. 2a rozporządzenia (WE) 261/2004, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, polegające na błędnym uznaniu, iż pasażer lotu opóźnionego, dla wykazania swojej legitymacji czynnej, winien udowodnić fakt swego punktualnego stawiennictwa do odprawy biletowo - bagażowej, w sytuacji, gdy prawa pasażerów rejsów odwołanych i opóźnionych są zrównane, w myśl treści wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej W sprawach połączonych C-402/07 i C-432/07 S. i inni - tym samym zrównany został obowiązek dowodowy pasażerów rejsów odwołanych i opóźnionych;

4. naruszenie prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie terminu przedawnienia określonego art. 778 Kodeksu cywilnego, dla roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji umowy o imprezę turystyczną zawartej z organizatorem turystyki (nie zaś z przewoźnikiem lotniczym);

5. naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie normy przedawnienia, określonej art. 118 Kodeksu cywilnego (brak uregulowania terminu przedawnienia roszczeń w treści ustawy o usługach turystycznych), w sytuacji, w której powódka dochodzi roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji imprezy turystycznej.

Podnosząc powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę punktu I zaskarżonego wyroku poprzez: zasądzenie na rzecz strony powodowej kwoty 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości za opóźnienie od dnia 18 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty, uchylenie punktu II zaskarżonego wyroku; alternatywnie dla punktów 1 i 2, uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz zasądzenie od pozwanej (...) Sp. z o.o. na rzecz strony powodowej kosztów procesu, wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa. W postępowaniu uproszczonym apelacja może być oparta jedynie na zarzucie naruszenia prawa materialnego przez

błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz zarzucie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy (art. 505⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.).

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści tych dowodów. Dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je równocześnie integralną częścią poniższych wywodów.

Powódka w apelacji podniosła zarzuty naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak i procesowego. Zarzuty prawa materialnego sprowadzały się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej żądania powódki i uznania, iż uległo ono przedawnieniu. Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty te okazały się być jednakże niezasadne i jako takie nie mogły odnieść skutku.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo przyjął, iż w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy zastosowanie winien mieć art. 778 k.c., zgodnie z którym roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany. Powódka w przedstawionej argumentacji wskazywała na zastosowanie tego przepisu jedynie względem umów zawartych bezpośrednio pomiędzy pasażerami a przewoźnikiem lotniczym, którzy dochodzą roszczeń za opóźnienie lotu zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91. Twierdzeniu temu nie można przyznać racji.

W uchwale z dnia 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16 Sąd Najwyższy stwierdził, iż roszczenie pasażera w przypadku odwołania lotu, jego opóźnienia lub odmowy przyjęcia pasażera na pokład przedawnia się z upływem terminu rocznego zastrzeżonego dla umowy przewozu według art. 778 k.c. Zdaniem Sądu Okręgowego argumentacja zawarta w uzasadnieniu powyższego przeczenia odnosi się do wszystkich roszczeń, niezależnie od tego, czy umowa przewozu została zawarta bezpośrednio z przewoźnikiem obsługującym lot, czy też z podmiotem pośredniczącym w zawarciu umowy. Z tego względu okoliczność, iż planowany lot związany był z umową o imprezę turystyczną nie jest istotna dla ustalenia przedawnienia. Jeśli bowiem przewoźnik nie będąc związany umową z pasażerem wykonuje usługi określone w Rozporządzeniu nr 261/2004, to należy przyjąć, iż dokonuje tego w imieniu osoby związanej z pasażerem odpowiednią umową. Podobnie charakter odpowiedzialności przewoźnika został określony w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-302/16 z 11 maja 2017 roku, w którym wskazano, iż rozporządzenie nr 261/2004 obejmuje zarówno przypadki zawarcia umowy pomiędzy pasażerem a podmiotem świadczącym usługi lotnicze, jak też osobą prawną lub fizyczną, która działa w jego imieniu.

Odpowiedzialność przewoźnika nie zależy od wykazania przez pasażera jego winy ani powstałej szkody, tym bardziej termin roczny znajduje uzasadnienie funkcjonalne. Wobec braku dodatkowych wymagań stawianych dla dochodzenia roszczeń przez uprawnionego należy uznać go za wystarczający dla ich potencjalnego zaspokojenia. Wiąże się to z celem jak najszybszego uzyskania odszkodowania w sprawach standardowych, nie wymagających indywidualizowanej oceny, w przeciwieństwie do przypadków dochodzenia szkód wynikłych wskutek przewozu.

Jak słusznie zauważył Sąd I Instancji podstawę roszczenia powódki reguluje rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U.UE L z dnia 17 lutego 2004 r.). Wskazane rozporządzenie jednakże jak wskazał TSUE nie reguluje terminu przedawnienia roszczeń, odsyłając w tym względzie do ustawodawstw krajowych (wyrok z dnia 22 listopada 2012 r.,

sprawa C-139/11). Dla konstrukcji przedawnienia podstawowe znaczenie ma zatem art. 118 k.c., przy czym wyraźnie zastrzeżone jest, że znajduje on zastosowanie we wszelkich tych sprawach, które nie są uregulowane przepisem szczególnym w sposób odmienny.

W ocenie Sądu Okręgowego przepis art. 778 k.c. znajdujący zastosowanie do umowy przewozu odnosi się jak najbardziej także do usług lotniczych świadczonych w ramach imprezy turystycznej. Nie ma powodu, aby dokonywać klasyfikacji przedawnienia świadczenia w ramach ustawy o usługach imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych z 24 listopada 2017 roku. Brak jest bowiem podstaw do różnicowania sytuacji prawnej tych dwóch kategorii pasażerów. Na powyższe wskazuje także motyw 5 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 zrównując pasażerów wycieczek zorganizowanych z pasażerami lotów regularnych.

Wedle art. 775 k.c. zastosowanie przepisów rozdziału XXV k.c. odnosi się do sytuacji, w których brak jest uregulowań szczególnych dla świadczeń przewozowych. Takim przypadkiem jest długość terminu przedawnienia, która nie jest regulowana żadnym innym aktem. W związku z tym wykładnia literalna przepisów, potwierdza zastosowanie terminu rocznego z art. 778 k.c., a nie jak podnosiła powódka terminu ogólnego wyrażonego przepisem art. 118 k.c. Również zastosowanie wykładni funkcjonalnej każe odwołać się do przepisu prawa krajowego określającego roszczenie najbardziej zbliżone do roszczenia odszkodowawczego z rozporządzenia, co prowadzi do zastosowania art. 778 k.c. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów naruszenia art. 778 k.c. oraz art. 118 k.c.

Z uwagi na skuteczne podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia, w ocenie Sądu Okręgowego nie było potrzeby odnoszenia się do pozostałych zarzutów apelacji dotyczących postępowania dowodowego oraz oceny dowodów powoływanych przez powódkę na okoliczność stawiennictwa powódki do odprawy. Wobec tego, że roszczenie powódki jest przedawnione, powyższa okoliczność nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze, z uwagi na bezzasadności zarzutów apelacji, zarówno dotyczących prawa procesowego, jak i prawa materialnego, podlegała ona oddaleniu zgodnie z art. 385 k.p.c.